

→ novel·la

→ 'best-seller'

Segueix el brutal ritme de vendes de *La catedral del mar*, debut en el món de la novel·la d'Ildefonso Falcones, que ja ha venut més d'un milió d'exemplars, 150.000 dels quals, en català. El llibre ja es posa com a model de com el treball dels editors pot polir una obra primerenca.

Imaginació » Recull de correspondència i narrativa fantàstica

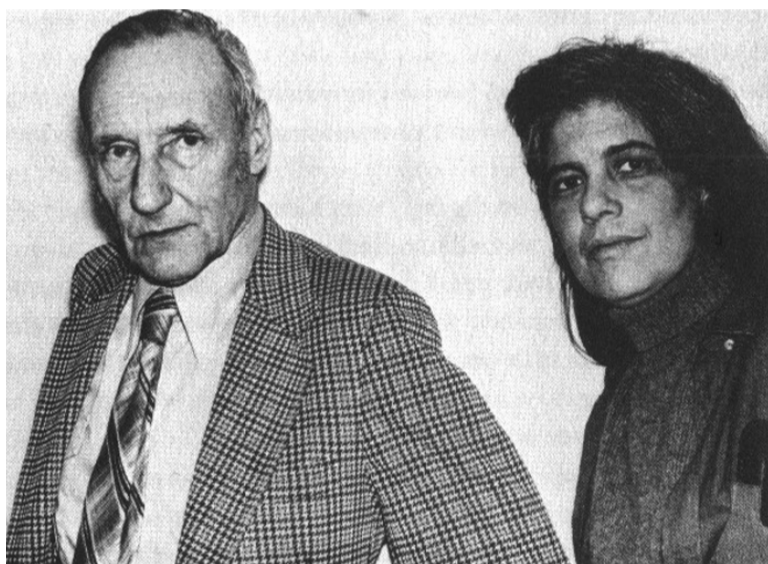
Magnètic i magmàtic

Novetats editorials de l'escriptor ionqui per excel·lència

Ignasi Franch

Escriptor ionqui per excel·lència, William S. Burroughs va ser un referent de la generació *beat*, escriptor (i home) experimental que va viure el costat presumptament salvatge de la vida, residint a Tànger i girant per mig món a la recerca de drogues barates i originals. La seva obra literària és indissociable del seu ús dels al·lucinògens i de la seva addicció als opiacis, però va acabar ben lluny de glorificar aquests excessos.

El almuerzo desnudo ha estat considerat la seva obra narrativa més valuosa i influent, l'obra magna de la seva narrativa més creativa, que combina una introspecció i rampells lírics amb una màxima llibertat discursiva que

→ William S. Burroughs en companyia de Susan Sontag.

reelabora en forma literària les tècniques del *collage* pictòric. Sota aquestes mateixes directrius es mou *Los jóvenes salvajes*, una altra novel·la lliure obra del Burroughs del *cut up*, amb una imatgeria que es fonamenta en tres pilars centrals: sexe homosexual, drogues i mort, tot barrejat en una coctelera d'eroticisme, lírica i *fantaciència* amb vocació de crítica als sistemes socials establerts. Ciència-ficció passada de voltes, mostra un futur repressor on els joves es rebel·len creant un inimaginable exèrcit sodomític hipersexualitzat que s'enfronta a aquesta repressió. En algunes ocasions força confusa, no deixa de tenir un cert abast visionari, i no es pot negar que és una de les destil·lacions més pu-

res de la personalitat literària, magnètica i magmàtica, del seu autor.

En un registre més convencional, *Las cartas de la ayahuasca* es basa en la correspondència en què Burroughs explicà a Allen Ginsberg els seus viatges a la recerca d'experiències al·lucinògenes amb l'*ayahuasca*, una droga ritualitzada per diferents pobles indígenes. La veu de Burroughs arriba més nítida en aquestes petites però preuades cròniques d'un viatge, que mostren la sexualitat de l'escriptor, la seva impaciència i una certa misantropia i cansament davant els sistemes ordenadors. Magnífic retrat en primera persona de l'autor, és una memorable petita joia, amb apèndixs de Ginsberg i del mateix Burroughs. ■

Fitxa tècnica »

William S. Burroughs

Títol: 'Las cartas de la ayahuasca'

Editorial: Anagrama, 2006

Títol: 'Los chicos salvajes'

Editorial: El Aleph, setembre 2006

Assaig » Sobre la legalització del narcòtic més estigmatitzat

Trencant els tabús de l'heroïna

I. F.

Des de l'inici, *El siglo de la heroína* no enganya ningú, advertint de la tesi que sobrevola el llibre: segons els autors, la legalització de l'heroïna, la més temible de les drogues per a l'opinió pública, és recomanable, i la seva condició il·legal provoca més mal que bé. Carnwath i Smith facturen un assaig amb pinzellades científiques però molt amè, que perfila la història científica, social i política de la substància, els diferents usos i mètodes de consum.

Són tots els consumidors d'heroïna ionquis? Evidentment, no: hi ha hagut exemples abundants d'artistes que han compaginat una activa vida creativa i l'addicció. Banalitzem el consum d'heroïna, doncs?: en absolut, perquè

→ Amena història d'una droga.

molts d'aquests artistes han pagat l'addicció amb la vida o han patit greus problemes personals o creatius a causa d'una droga que, com bé s'explica, es converteix en mode de vida tant pel seu consum com per tot el que l'envolta (la

cerca de droga, el seu finançament, el risc de ser detingut...). Tot i així, el llibre es proposa trencar alguns tabús, com qüestionar la intensitat de la dependència fisiològica, explicant com la síndrome d'abstinència es pot bandejar i la recaiguda és deguda més aviat al perfil psicològic d'alguns dels consumidors —el narcòtic que proporciona una falsa sensació de seguretat a addictes que sovint fugen de vides o records traumàtics.

El siglo de la heroína és un assaig molt complet que pren partit per la legalització, pels beneficis econòmics, sanitaris, socials i fins i tot polítics que creuen que tindria (trontollaria el negoci i el poder dels *narcogovernos*, per exemple), sense obviar que l'heroïna és altament addictiva i perillosa. ■

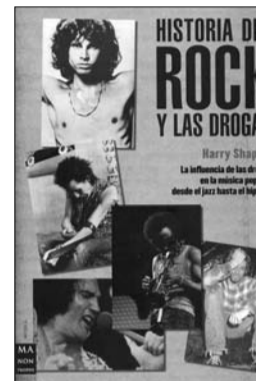
Vinculacions » La música i la droga

Mirada panoràmica

La relació entre músics i drogues que ha existit durant el segle XX, impúdicament exhibida en la societat dels *mass media*, ni va començar ni acaba amb el *rock*. Malgrat el títol castellà del seu llibre (*Historia del rock y las drogas*; Ma Non Troppo, 2006), Harry Shapiro ho té molt present, va més enllà i entrega un assaig excel·lent, que combina un bon flux d'anècdotes i un rerefons de documentació, desplegant el conjunt amb visió panoràmica. I és que hi ha més èpoques i més estils dels quals es pot parlar, tot i que allò de «sexe, drogues i *rock-and-roll*» ha calat en diverses generacions i de maneres diferents, des de la violència dels amfetaminics Who fins al nihilisme esmortit de Nirvana.

Un repàs del component estupefaent de les músiques populars de les darreres dècades ha de començar de manera obligada amb el *jazz*. Després d'una interessant introducció que situa el lector en el món de la droga dels anys vint, Shapiro desplega els diferents hàbits de consum de reputats músics jazzístics, de fi-

→ Vibrant llibre sobre música i narcòtics.

nicial consum d'opi a la triomfal època de la marihuana, fins a arribar a la introducció de l'heroïna —a la qual Billie Holiday i Charlie Parker van ser addictes. Després va tot molt més de pressa, i les modes se succeïen: *mods*, *punks*, *ravers*, amfetamines, heroïna, èxtasi... Shapiro ens entrega una modèlica crònica que no oblidia un fet principal: tot i la imatge de fortalesa que en moltes èpoques ha projectat la figura de l'addicte, el consum proporciona una seguretat que a l'individu li manca per si sol. Gegant amb peus de fang, que en diuen ■ I. F.

Film » Gran versió d'una obra autobiogràfica

Una família destruïda no sols per la droga

Obra teatral autobiogràfica d'èxit *post mortem* perquè tot resulti més intens i interessant, *Larga jornada hacia la noche* va conèixer una excel·lent adaptació cinematogràfica realitzada pel molt competent director Sidney Lumet (*Doce hombres sin piedad*), que va mostrar amb tota cruïda les vides trencades d'una família de quatre membres, marit i muller i els dos fills. Durant una bona part del film el *leitmotiv* és l'addicció a la morfina (presentada de manera elegantment progressiva i el·líptica) de la dona, interpretada per Katharine Hepburn, però a poc a poc va quedant clar que l'addicció de Mary, l'element discordant més evident, tan sols és un element més en un cercle viciós d'autocompassions, autodestruccions i dependències recíproques.

Sense amagar els orígens teatrals de la proposta, Lumet aconsegueix un film modèlic, que combina una posada en escena generosa en donar espai als intèrprets i elements expressius estrictament cinematogràfics que realcen l'ex-

→ Un melodrama impactant.

pressivitat i la duresa del film, sovint amb recursos propis del *noir* aplicats aquí al melodrama. Al cap i a la fi, la fatalitat, la força invencible d'un destí marcat, ha estat un tema bàsic del *noir*, i també ho és d'aquest drama humà sobre un grup familiar malaltís i marcat fins i tot amb pecats originals. El resultat és un *tour de force* d'una intensitat interpretativa que arriba a ser a estones insuportable, però que connecta amb la vella noció de la ficció artística com a catarsi, en aquest cas tant de l'espectador com de l'autor de l'obra original. ■ I. F.